

Frågelista 67. AMNE: SAGNER OM GAMLA KUNGAR.

De gamla sägnerna om gamla kungar har nog varit många men de gamla berättarna äro numera döda, varför det inte fins så många sägner bevarade i vår tid. Några har jag ändå lyckats få reda på. Och för att börja med Kung Karl den XII men då inte för hans styrka, utan det skulle enligt sägnen som jag har hört i stället vara en av hans "bussar" som skulle vara den starke, och att det skulle varit den som när konungen och hans bussar en gång voro ute och red och då ridit igenom ett portvalv fick en av "bussarna" se en ring hängande i taket, varvid han då red under ringen samt tog tamed båda händerna i denna knäppte bemen om hästen och lyfte både sig och hästen. Detta har min far berättat, han var född i Bäckaby församling den 28 maj 1853, dog julkvällen 1930.

Vidare säges det att Kung Karl den XII skulle ha sådan makt att inga kulor bet på honom, utan när han om kvällarna tog av sig kläderna efter en strid skakade han kullorna ur kläderna, endast en knapp stöpt till kula av hans uniformsknappar kunde döda honom, och sägen berättar att det skulle varit just en av hans knappar som träffade honom vid det bekanta Fredrikshald, och enligt sägen skulle han ha yttrat när han varsnade att han hade förlorat knappen "denna knapp får jag igen men den blir då min död."

ACC. N:R M. 11961: 2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vidare berättas om att Kung Karl den XV en gång på sina resor tog in i en bondgård och hade om kvällen lagt sina kläder på en stol och skulle glömt tagit ur sin klocka ur kläderna. På morgonen när pigan på stället kom in med kaffe till Kungen vilket skedde innan kungen var uppstigen då hon hörde klockan ticka och i tro att det var en råtta som var inkommen sprang hon genast efter ett vedträ varvid hon klände till i klädhögen, när pigan fick höra vad som hänt skulle hon ha svimmat av, varvid kungen då skulle yttrat att det fanns fler att köpa i Stockholm. Från Hoks herregård i Småland vistades alltid Kung Oscar den II om somrarna där kungen hade då hört att i Vrigstad en plats omkring 20 kilometer öster om Hok skulle finnas en Kronolänsman som till den grad hatade luffare, och att han för detta ändamål skaffat sig en mäktig folkilsken hund vilken bussade på luffarna när de kom på besök hos honom. Kungen skulle då ha iklätt sig gamla lumpor och gått till Vrigstad för att förvissa sig om förhållandet, och mycket riktigt, när kungen kom fram till länsmansbostaden, samt bad om en slant, och i stället för att ge slanten bussades hunden på honom, kungen drog då upp sin pistol och sköt ner hunden, länsman överföste kungen med ovet och andra hotelser, kungen knäppte då av sig sina paltor och visade vem han var varvid länsmannen skulle blivit alldeles nedbruten, och från den dagen skulle han hata hundar.

29

ACC. N:R M. 11961:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Om länsman fick något straff har jag ej hört berättas om, men han blev visst suspenderad en tid, men någon befodran eller utmärkelse fick han aldrig.

Från Asa socken i Kronobergs län berättas om en drottning som var ute och åkte och på gränsen mellan Jönköpings och Kronoberga län där en mycket brant backe är belägen på vägen, och just i denna backe råkade hästarna i sken varvid drottningen skulle fallit ur vagnen och dödats. Denna backe eller "lid" fick sedan heta "Drottningslid" och kallas så även idag bland allmogen i orten. Ovanstående är berättat av mjölnaren Johannes Alfred Andersson Lönsa, född i Rya Hultsjö den 6 oktober 1872 död den 25 februari 1947.

Vidare berättas att Kungar ofta på sina resor tog logi på Gästgivaregården Slagetorp i Hultsjö. Och en av dessa kungar troligen Kung Karl den XV ? som skulle vara ganska jaktintresserad, skulle då han var ute i dessa marker och jagade gått sig vilse, och när han skulle då hittats ganska uttröttad på ett berg på Slagetorps ägor, och detta berg skulle sedan fått heta "Kungsberg" och kallas så en dag av ortsbefolkningen. Detta berättade änkefru Ida Toll Slagetorp Hultsjö född den 18 juli 1858 och död 1949 nittioett år gammal.

Lönsa H U L T S J Ö i oktober 1951.

Joh. Sjöquist.

3.

3